

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут психології та педагогіки
Кафедра вікової та педагогічної психології
Кафедра загальної психології та психодіагностики**

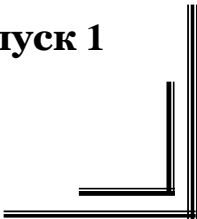

**Актуальні питання
психологічної
науки**

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 1

Рівне - 2008

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих науковців „Психічне здоров'я особистості” (4-5 квітня 2008 р., м. Рівне). – Випуск 1. – Рівне: РДГУ, 2008. – 134 с.

Головний редактор:

Ямницький В.М. – доктор психологічних наук, професор кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ.

Редакційна колегія:

Павелків Р.В. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології, директор Інституту психології та педагогіки РДГУ;

Воробійов А.М. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Литвиненко С.А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Безлюдна В.І. - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Главінська О.Д. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Корчакова Н.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ;

Павелків В.Р. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Рудь Г.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Романюк В.Л. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ;

Созонюк О.С. - кандидат психологічних наук, доцент кафедри вікової та педагогічної психології РДГУ.

Друкується за рішенням науково-методичної ради РДГУ (протокол № 4 від 27 березня 2008 р.)

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

Зміст

Вступ.....	6
<i>Авдимірець Ірина.</i> Стратегії формування і розвитку вольових дій у навчальній діяльності студентів-психологів	8
<i>Артемова Ольга.</i> Саморегуляція в роботі вчителя початкових класів, її значення для збереження психічного здоров'я	12
<i>Бердник Ганна.</i> Професійне становлення майбутнього практичного психолога в процесі навчання у ВНЗ як форма гармонійного розвитку його особистості	18
<i>Боровинська Ірина.</i> Розвиток стресостійкості у працівників як засіб збереження їх психічного здоров'я.....	20
<i>Візнюк Інесса.</i> Особистісна стійкість як засіб збереження психосоматичного здоров'я людини.....	23
<i>Волинець Маргарита.</i> Психологічні аспекти становлення особистості підлітка в умовах депривації дитячо-батьківських стосунків	26
<i>Галабурда Лідія.</i> Психологічний аналіз ціннісних орієнтацій підлітків	28
<i>Гончарова Наталія.</i> Проблеми психологічної адаптації студентів до умов навчання у вищому закладі освіти.....	31
<i>Грибенко Наталія.</i> Проблема збереження психічного здоров'я молоді.....	35
<i>Демчук Олена.</i> Формування компетентності здоров'я збереження майбутніх практичних психологів.....	37
<i>Демянюк Олена.</i> Вплив соматичних захворювань на психічне здоров'я людини	39
<i>Клименко Алла.</i> Групова взаємодія як чинник впливу на психічне здоров'я особистості.....	42
<i>Князь Юля.</i> Проблеми внутрішньої картини здоров'я особистості.	45
<i>Козачук Любов.</i> Діагностика цінностей молодших школярів	51
<i>Козачук Олена.</i> Поняття гомогендерної сексуальної орієнтації, основні причини її формування та особливості корекції.....	53

Актуальні питання психологічної науки

Кравець Вікторія. Вплив батьківського ставлення на прояв тривожності підлітків.....	55
Кулаков Руслан. Психологічні аспекти професійного самовизначення у ранньому юнацькому віці.....	58
Лесюк Оксана. Ставлення до власного здоров'я в підлітковому віці..	62
Лисяк Оксана. Внутрішні конфлікти та їх вплив на психічне здоров'я особистості в юнацькому віці.....	65
Музичук Назар. Втрата сенсу життя в осіб, що утримуються в пенітенціарних закладах та методи корекції.....	67
Мурга Тетяна. Діагностика самореалізації особистості у професійній сфері, як показника психічного здоров'я людини.....	70
Нікітін Валерій. Захисні механізми у психологічній феноменології при цукровому діабеті.....	72
Ніколайчук Інна. Тренінг розуміння поезії як процедура психологічної підтримки студента-філолога.....	75
Овчаренко Ольга. Попередження виникнення синдрому психічного вигорання як основа збереження психічного здоров'я особистості.....	78
Остапович Ірина. Взаємозв'язок ефективного копінгу та особистісних характеристик.....	80
Осьмак Любов, Онофрійчук Надія. Психологічний аналіз схильності до девіантної поведінки у старшому підлітковому віці.....	83
Осьмак Любов, Царук Ольга. Психологічний аналіз емпатійних здібностей медичних працівників.....	86
Павлюк Світлана. Вплив особистісних якостей медичних працівників на психічне здоров'я клієнтів.....	88
Петренчук Ірина. Гендерні особливості соціальних здібностей.....	91
Плаксенкова Ірина. Духовний розвиток особистості як фактор психічного здоров'я.....	92
Потапова Ірина. Динаміка часових і позачасових переживань як чинник психологічного здоров'я особистості.....	95
Прокопчук Інна. Психологічний аналіз внутрішньоособистісного конфлікту у підлітковому віці.....	97
Репецька Тетяна. Вплив сім'ї на психічне здоров'я дитини.....	100

<i>Романюк Людмила.</i> Проблеми психічного здоров'я у середній школі	102
<i>Савенко Діана.</i> Перше враження та його взаємозв'язок із засобами невербальної комунікації	104
<i>Сидорчук Євгенія.</i> Формування психологічної готовності до управлінської діяльності у процесі вузівського навчання	107
<i>Уліцька Галина.</i> Системність у визначенні рівнів прояву позитивного мислення юні.....	110
<i>Харченко Світлана.</i> Адаптація студентів першокурсників у ВНЗ як умова збереження їх психічного здоров'я	113
<i>Хорко Ольга.</i> Соціально-психологічні детермінанти явища деіндивідуалізації особистості.....	116
<i>Юрченко Ірина.</i> Психологічна характеристика функціонально неповної сім'ї	119
<i>Юрчук Олексій.</i> Самостійна рухова діяльність та її вплив на психічний розвиток дітей дошкільного віку	124
<i>Вронська Вікторія.</i> Формування психологічної складової компетентності медичних сестер дошкільних навчальних закладів.....	127

3. В.І. Бобрицька- Валеологія - частина II Полтава-2000-с.81-103
4. М.С. Корольчук Психологічне забезпечення психічного фізичного здоров'я / Навчальний посібник- К. 2002.-272с.

УДК 159.91:613.86

**ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОРОВ'Я ЗБЕРЕЖЕННЯ
МАЙБУТНІХ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ**

Олена Демчук, аспірант

*Керівник: Ямницький В.М., доктор психологічних наук
Рівненський державний гуманітарний університет*

Переорієнтація сучасної вищої педагогічної освіти на європейські стандарти передбачає, насамперед, підготовку компетентного фахівця, здатного до особистісного і професійного зростання. В ієрархії чинників творчого потенціалу, кар'єрного росту, активної життєдіяльності та самореалізації педагога важливе місце належить його професійному здоров'ю, під яким розуміють здатність організму зберігати і активізувати компенсаторні, захисні, рекреативні механізми, що забезпечують працездатність, ефективність і розвиток особистості майбутнього практичного психолога у всіх умовах протікання його діяльності [4, с. 153].

Забезпечення нормального розвитку особистості є однією з актуальних соціально-психологічних проблем сучасної психології. У межах психологічної парадигми феномену людини ведеться полеміка про взаємозв'язок особистісного розвитку людини та показника його нормальної реалізації, що відображається поняттям «психологічне здоров'я». Компетентність здоров'язбереження розглядається як основа буття людини, де провідним є усвідомлення важливості здоров'я і здорового способу життя для всієї життєдіяльності особистості.

Компетентність здоров'язбереження майбутніх практичних психологів – це характеристика, особливості якої спрямовані на збереження фізичного, психічного, соціального, духовного здоров'я – власного та оточуючих. Інтегральний рівень здоров'я практичних психологів сьогодні бажає бути кращим. Отже проблема формування компетентності здоров'язбереження майбутніх практичних психологів є особливо актуальна на етапі професійної підготовки. Майбутні фахівці повинні усвідомити, що їхнє здоров'я може бути збережене, зміцнене тільки наполегливою працею над собою, звичкою до самодисципліни і самообмежень. Корисно побудувати власну

Актуальні питання психологічної науки

програму збереження професійного здоров'я, захисту від професійного стресу.

Здоров'я людини, як фундаментальна властивість індивіда, займає пріоритетне місце серед інших знань про людину [6, с.167]. Як і в різноманітних концепціях розвитку індивіда, існує значне розходження також відносно вивчення основних дефініцій «здоров'я», існує необхідність розглядати здоров'я не тільки як категорію медичну, але й соціально-психологічну і філософську. Такий підхід, на нашу думку, має сенс, оскільки людина – істота не тільки біологічна, але й соціальна. Прояви її здоров'я або нездоров'я пов'язані не тільки з нормальним функціонуванням організму, а й обумовлені її психосоціальним благополуччям, ефективною соціально-психологічною адаптацією, реалізацією власної особистості в оточуючому світі.

Психологічне здоров'я є системою якісних характеристик індивідуального розвитку особистості, котра розвивається через особливості її індивідуально-психологічних властивостей, взаємин з соціумом, процесів саморегуляції й саморозвитку, реалізації, актуальних потреб. Це втілення соціального, емоційного та духовного благополуччя та потенційна передумова забезпечення життєвих потреб щодо активного способу життя, досягнення власних цілей, адекватної та оптимальної взаємодії з людьми, соціальним та іншим оточенням.

Психологічне здоров'я можна характеризувати як стан відкритості досвіду, тісного контакту з внутрішньою та зовнішньою реальністю та конструктивного самовираження в зовнішній життєвій практиці. На нашу думку, критеріями психологічного здоров'я, можна вважати:

- чутливо-зацікавлене ставлення та інтерес до різних проявів життя, передусім до самобутності як власної, так і інших живих істот;
- вираженість пізнавально-творчої активності;
- самомотивованість життєвої практики;
- конструктивність життєвої практики;
- благодійність впливу на оточення.

Майбутній практичний психолог повинен виступати активним і відповідальним суб'єктом професійної діяльності, володіти потенцією до саморозвитку, кар'єрного і творчого росту. За цієї умови йому гарантоване професійне довголіття, з'являється здатність до самооновлення, експериментування, нового погляду на свою особистість. Професійні стреси будуть для нього лише корисним уроком, а не переростуть у дистреси. Такий психолог піклуватиметься про збереження і зміцнення здоров'я студентів, буде чуйним до їх

внутрішнього світу, буде створювати атмосферу толерантності, умови для соціального благополуччя, комфорту, захищеності студента, його саморозвитку і самоствердження, впроваджуватиме у практику роботи психологічні ідеї успіху і оптимізму [2; с.26].

Система професійної підготовки практичних психологів у вищих навчальних закладах повинна бути спроможною адаптуватися до умов реального соціально-економічного середовища України. Для цього вона має володіти високим науково-освітнім потенціалом, включати систему організаційного, методичного, психологічного, програмного, інформаційного, матеріально-технічного та фінансового забезпечення.

Список використаних джерел

1. Ананьев В.Г. Избранные психологические труды – М.; 1980.
2. Максименко С.Д., Льма Т.Б. До проблеми розвитку освітньо-кваліфікованої характеристики сучасного психолога / Практична психологія та соціальна робота. – 1999. - №1.
3. Маркова А.К. Психология профессионализма. – М.; 1996ю – 278с.
4. Митина Л. Профессиональное здоровье учителя: стратегия, концепции, технология // Народное образование. – 1998 - №9-10. – с. 167-170.
5. Панюк В.Р. Концептуальні підходи до формування особистості практикуючого психолога. (Практична психологія та соціальна робота) – 1998. - №4-5.
6. Психология здоровья / Под. ред. Г.С. Никонова. СПб.: Питер, 2003. – 607с.
7. Петровская Л.А. Компетентность в общении. – М.: Изд-во МГУ, 1989. 216с.
8. Сергієчко В.П. Формування ключових компетентностей вчителя в умовах школи культури здоров'я // Управління школою. – 2006. - №14. – с. 10-12.

УДК 364.266

ВПЛИВ СОМАТИЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Демянюк Олена, викладач

Рівненський державний гуманітарний університет

На соціальному рівні функціонування людини норма і патологія (розлад) виступають як стани здоров'я і хвороби. У сучасній медицині існує дві моделі хвороби: біомедична і біопсихосоціальна.